

... Kdyby manželství nebylo základem rodiny, nebylo by ani předmětem zákonodárství. ... Nikdo není nucen uzavírat manželství; ale každý, kdo manželství uzavře, musí být rozhodnut zákony manželství dodržovat. Ten, kdo uzavírá manželství, je nevynalézá právě tak jako plavec nevynalézá zákony a povahu vody a tíže. Manželství se tedy nemůže podřizovat jeho z vůli, ale jeho z vůle se musí podříditi manželství...

K. Marx
k návrhu zákona o rozvodu

ÚVODEM

Tato studie je syntetizací několikaleté výzkumné práce katedry marxisticko-leninské sociologie FF UJEP v oblasti sociologie rodiny; je doplněná o zkušenosti dlouholeté praxe v Manželské a předmanželské poradně v Brně a opírá se o sérii výzkumů uskutečněných za obětavého přispění Laboratoře sociologických výzkumů, především PhDr. Ivo Možného, a o spolupráci s pracovníky Manželské a předmanželské poradny v Brně, jež se uskutečnila díky laskavému pochopení její vedoucí PhDr. Evy Gbelcové.

Práce je sondou do intimního života nejmladších ročníků naší mládeže, především skupiny, která nejvíce spěchá do života dospělých a překotně přebírá závazky a povinnosti s dospělostí spojené. Dospělost však neznamená jen vytouženou osobní svobodu, ale přináší také řadu omezujících momentů, které nutí mladíka nebo dívku dělat první důležité rozhodnutí: začít sexuální život s vhodným partnerem. Další komplikace přichází v okamžiku, kdy se k příjemné stránce sexu připojí nežádoucí následek — gravidita. V tomto okamžiku musí dívka nebo dvojice učinit snad nejzávažnější rozhodnutí svého života. Musí vybrat jednu ze tří možností řešení — sňatek, potrat nebo svobodné mateřství. Přitom nelze jednoznačně říci, které řešení je nejsprávnější; všechna totiž v sobě obsahují vážná psychologická a sociální rizika.

Cílem studie není hodnotit a přesvědčovat; systematicky shromažďuje dostupná fakta vztahující se k rozhodnutí porodit dítě a založit rodinu ve věku, kdy vrstevníci zpravidla ještě o nejzásadnějších životních krocích neuvažují. Práce postupně poukazuje na souvislosti mezi sexem, výběrem partnera, rodinným zázemím, manželským soužitím a spokojeností, upozorňuje i na situaci po rozpadu rodiny, kdy se nejpostiženějším subjektem stává dítě, které se značnou pravděpodobností připraví stejnou situaci o generaci později také svému vlastnímu dítěti.

Studie je určena především mladým lidem, ale nejen jim — vlastně všem kteří stojí před nejzávažnějším rozhodnutím svého života — zda přivést na svět dítě.

